

BÁO CÁO TÀI CHÍNH - CÔNG CỤ “KỂ CHUYỆN” HỮU HIỆU

TRẦN ANH VÂN

*Giám đốc Dịch vụ Kiểm toán,
Grant Thornton (Việt Nam)*

Trong thời kỳ dịch Covid-19, các nhà quản lý doanh nghiệp nên suy ngẫm về những cách thức mới để chia sẻ tình hình hoạt động kinh doanh cũng như cách ứng phó với đại dịch một cách hiệu quả hơn trên báo cáo tài chính (BCTC).

Thực hành theo thói quen và thông lệ trước đây thường dẫn đến các thuyết minh trùng lặp hoặc không liên quan, đó không phải là những gì người sử dụng BCTC mong đợi. Bài viết này chia sẻ cách doanh nghiệp có thể kể tốt hơn câu chuyện thời Covid với 4 cách thức sau.

TUÂN THỦ NHƯNG CẦN PHẢI GIAO TIẾP

Kể câu chuyện thời Covid hiệu quả không chỉ khuyến khích các doanh nghiệp tuân thủ chuẩn mực kế toán hiện hành, mà BCTC cần phải trở thành một kênh giao tiếp và trao đổi cách doanh nghiệp đã thích nghi và phản ứng như thế nào khi môi trường kinh doanh thay đổi.

Để giao tiếp hiệu quả và toàn diện hơn, báo cáo thường niên bao gồm BCTC cần cung cấp thông tin một cách nhất quán và mạch lạc với thông điệp xuyên suốt tới người sử dụng chúng. Do đó, trong việc lập báo cáo thường niên, những vấn đề sau nên được xem xét để trình bày: Vấn đề gì là quan trọng đối với doanh nghiệp? Mục tiêu chính của doanh nghiệp là gì? Chúng có bị ảnh hưởng do đại dịch Covid-19 không? Nếu có, hãy giải thích những vấn đề đang xảy ra.

BỎ QUA CÁC VẤN ĐỀ KHÔNG TRỌNG YẾU

Sử dụng hiệu quả tính trọng yếu để nâng cao sự rõ ràng và súc tích của BCTC. Xem xét tính trọng yếu là “bộ lọc” trong việc quyết định thông tin cần

thuyết minh và những thông tin có thể lược bỏ. Khi một thông tin được xác định là quan trọng và cần được trình bày, doanh nghiệp nên đánh giá nội dung nào liên quan đến thông tin này cần được thuyết minh. Ngoài ra, khi xem xét mức độ chi tiết và các điểm nổi bật của thông tin cần được trình bày, doanh nghiệp nên lưu ý đến nhu cầu của những người sử dụng BCTC và những thông tin mà họ đang tìm kiếm, chẳng hạn những tác động của dịch Covid-19 đối với doanh nghiệp.

SẮP XẾP LẠI CÁC THUYẾT MINH

Theo truyền thống, nhiều doanh nghiệp bắt đầu các thuyết minh bằng chính sách kế toán, sau đó thuyết minh chi tiết các số liệu trọng yếu, cuối cùng là các thuyết minh khác như sự kiện sau ngày kết thúc niên độ. Cách tiếp cận này có giá trị và cơ sở khoa học riêng. Tuy nhiên, các cấu trúc thay thế có thể kể câu chuyện của doanh nghiệp hiệu quả hơn, từ đó nhấn mạnh các thông tin được cho là quan trọng đối với người sử dụng BCTC. Ví dụ, doanh nghiệp có thể nhóm các thuyết minh có thông tin liên quan lẫn nhau, hoặc sắp xếp các thuyết minh theo mức độ quan trọng, hoặc kết hợp cả hai.

Ngoài ra, doanh nghiệp có thể đưa vào ngay sau cơ sở lập BCTC và trước các chính sách kế toán một thuyết minh đề cập đến tình hình dịch Covid-19. Thuyết minh này có chức năng như một thuyết minh trung gian và được đánh tham chiếu đến các thuyết minh khác có chứa các nội dung cụ thể hơn về ảnh hưởng của đại dịch đến các chính sách kế toán và chỉ tiêu tài chính của doanh nghiệp.

QUAN TÂM ĐẾN CÁC CHÍNH SÁCH KẾ TOÁN

BCTC cần trình bày tất cả các chính sách kế toán quan trọng và liên quan đến tình hình hoạt động của doanh nghiệp. Nếu doanh nghiệp thực hiện tốt, chúng sẽ giúp người sử dụng

BCTC hiểu đúng và sâu về doanh nghiệp. Trong bối cảnh đại dịch toàn cầu, các chính sách kế toán cần được quan tâm đến hai vấn đề sau.

Một là, tính trọng yếu. Các chính sách kế toán phải được trình bày nếu các số dư và các giao dịch liên quan đến chính sách kế toán đó là trọng yếu. Ngoài ra, doanh nghiệp không chỉ xem xét tính trọng yếu mà còn cần quan tâm đến các yếu tố khác như bản chất hoạt động của doanh nghiệp hiện tại, những ước tính mang tính chủ quan và phức tạp, mức độ xét đoán và sự không chắc chắn trong các ước tính. Các chính sách kế toán mới có thể cần phải được trình bày thêm (ví dụ, chính sách kế toán cho các khoản trợ cấp của chính phủ).

Hai là, tính rõ ràng và cụ thể. Doanh nghiệp cần tránh nêu các chính sách chung chung (ví dụ, tóm tắt các yêu cầu về việc ghi nhận và đánh giá theo các chuẩn mực kế toán), mà nên tập trung trình bày các thông tin giải thích chi tiết cách doanh nghiệp đã áp dụng các chính sách (ví dụ, doanh thu được ghi nhận trong một khoảng thời gian, thay vì tại một thời điểm).

Khi thực hiện những cách thức này, có một điều không thay đổi là BCTC phải tuân thủ quy định pháp lý liên quan đến việc lập và trình bày BCTC. Để có thể kể câu chuyện đầy đủ nhất trong thời Covid về tình hình kinh doanh thông qua các nội dung của BCTC, các nhà quản lý doanh nghiệp cần có xét đoán mang tính chuyên môn cao, cẩn thận và được lập kế hoạch kỹ lưỡng cũng như hệ thống kiểm soát phù hợp hỗ trợ đầy đủ các thông tin được trình bày trên BCTC.

Grant Thornton (Việt Nam), thành viên của Grant Thornton International Ltd, là công ty kiểm toán và tư vấn quốc tế hàng đầu tại Việt Nam chuyên cung cấp dịch vụ kiểm toán, tư vấn thuế, tư vấn doanh nghiệp và giải pháp doanh nghiệp. Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng xem tại www.grantthornton.com.vn.

SCAN ME